

Heemkundekring "De Kleine Meijerij"

Berkel-Enschot, Biezenmortel, Esch, Haaren, Helvoirt,
Heukelom, Moergestel, Oisterwijk, Udenhout.

ACHTERKANTJES 2018- 3- september

In dit informatieblad kunt u lezen over:

- Kleine excursie naar Oirschot op 6 oktober
- Uitreiking Knippenbergprijs op 17 november in Oisterwijk
- Lezing op woensdag 21 november over WO-I De Nasleep door Tom Sas in Den Boogaard in Moergestel.
- RABO clubactie Hart voor de Club
- Aanwinsten Heemcentrum: Ingebrachte boeken en voorwerpen (schenkingen) Heemcentrum
- Website Brabants Heem
- Nieuws van het Regionaal Archief Tilburg: nieuwe scans burgerlijke stand
- Wie weet wie dit zijn?
- Dag van de Brabantse volkscultuur, 20 oktober, bier en bierbrouwen in onze contreien
- De Erfgoedacademie

KLEINE EXCURSIE NAAR OIRSCHOT OP ZATERDAG 6 OKTOBER 2018 GAAT DOOR

De kleine excursie duurt een halve dag en u komt met eigen vervoer. Dit jaar bezoeken we Oirschot. U komt met de fiets? Wanneer u met de auto komt, rijdt u liefst met anderen mee. De auto kunt u kwijt op de Markt, maar ook in de Koestraat en de Princéehof die beide aan de westelijke kant op de Markt uitkomen.

We verzamelen op de Markt bij de toren van de imposante Sint-Petrusbasiliek om 14 uur.

Wat doen we? We krijgen een stadswandeling, bezoeken de kerk en we gaan naar het heemkundemuseum De Vier Quartieren. Wanneer de groep niet groter is dan 15 personen dan zijn er aan de stadswandeling geen kosten verbonden. Wanneer de groep groter is, huren we een tweede stadsgids in en slaan de kosten daarvoor over de deelnemers om. Met een museumjaarkaart is ook de entree van het museum gratis. Anders betaalt u zelf €5 (groepsprijs).

Na de rondleiding langs het voormalig schepenhuis, het huidige gemeentehuis, de Sint Petrusbasiliek, de kanunnikenhuisjes, de voormalige Latijnse school, het gasthuis en enkele monumenten bezoeken we het intieme museum. Daarna bent u omstreeks 16 uur vrij om uit te rusten op een van de vele gezellige terrasjes. De verfrissing is dan uiteraard voor eigen rekening.

Mogelijk zijn er aan de excursie zelf dus geen kosten verbonden en anders rekenen we die ter plaatse af.

Opgeven is niet nodig als u er maar voor zorgt in ieder geval op tijd (14.00 uur) bij de ingang van de grote kerk op de Markt in Oirschot aanwezig te zijn.

Uitreiking Knippenbergprijs op 17 november in Oisterwijk

Zaterdagmiddag 17 november zal de winnaar van de Knippenbergprijs 2018 in het oude Raadhuis van Oisterwijk zijn prijs overhandigd krijgen. Het thema dit jaar is Volksdevotie. Twee jaar geleden ontving ons lid Wim de Bakker deze prestigieuze prijs. Meer informatie is te vinden op de website:

<http://www.knippenbergpenning.nl/>

LEZING OP WOENSDAG 21 NOVEMBER 2018 OVER DE EERSTE WERELDOORLOG, DE NASLEEP

door Tom Sas

Aanvang 20.00 uur in het gemeenschapshuis Den Boogaard in Moergestel

Op 11 november 1918 is de Grote Oorlog 1914-1918 voorbij. Er wordt een wapenstilstand gesloten. Ook Nederland kan opgelucht adem halen, de oorlogsstorm is aan ons land voorbijgegaan. Maar hij is ook hier niet onopgemerkt gebleven. Nederland neutraal betekent alleen maar, dat wij niet in het vechten betrokken zijn geraakt. Ook in ons land waren de gevolgen groot en dan met name in de zuidelijke provincies.

Wat had Brabant meegekregen van die oorlog en hoe stond Brabant erbij na de wapenstilstand?

Drs. T.P. (Tom) Sas (Oirschot, 1980) studeerde geschiedenis aan de Katholieke (nu Radboud) Universiteit te Nijmegen waar hij afstudeerde met een scriptie over de relatie tussen Nederland en Groot-Brittannië in de Eerste Wereldoorlog. Sinds 2007 doceert hij geschiedenis aan het ds. Pierson College in 's-Hertogenbosch. Daarnaast werkt hij als zelfstandig historisch onderzoeker. Hij publiceert met regelmaat over het thema Nederland en de Eerste Wereldoorlog. Zo droeg hij onder meer als auteur en redacteur bij aan de totstandkoming van de regiobundel *Brabant en de Eerste Wereldoorlog* (2016).

Op 26 oktober a.s. verschijnt het boek *'s-Hertogenbosch en de Eerste Wereldoorlog*, waar Sas wederom als auteur en redacteur bij betrokken was en hij het initiatief tot nam. Een dag later verschijnt zijn boek *Holland Neutraal* over de Nederlandse Leger- en Vlootfilm. Hij is secretaris van de Stichting Studiecentrum Eerste Wereldoorlog (SSEW).

RABO CLUBACTIE 2018

De RABO actie "Hart voor de club" heeft vorig jaar het mooie bedrag van €544,48 opgebracht. De Heemkundekring dankt alle mensen die hun stem gegeven hebben. Dit bedrag werd besteed aan het verwerven van alle kadastrale hulpkaartjes van de plaatsen uit ons werkgebied vanaf circa 1832 tot begin jaren negentig van de vorige eeuw.

Dit Jaar hebben we als project "Inrichting heemcentrum". De Heemkundekring krijgt de laatste jaren in toenemende mate aanbod van heemkundige voorwerpen, groot en klein, van papier, textiel, aardewerk of ander materiaal en ook veel boeken en foto's. Deze schenkingen willen we niet zo maar in een kast opslaan, maar ook kunnen laten zien aan bezoekers en op manifestaties. We hebben daarom behoefte aan museale vitrines en digitale presentatieschermen zodat we er meer mensen van kunnen laten genieten. Dat kost echter geld en we zouden daarom erg blij zijn met een mooie bijdrage vanuit de RABO-actie "Hart voor uw club".

Wij hopen ook dit jaar op uw stem kunnen rekenen.

BENT U LID VAN DE RABOBANK, GEEF DAN OOK DIT JAAR UW STEM AAN ONS

AANWINSTEN HEEMCENTRUM

In september ontvingen we onder meer de volgende boeken:

- Dorpen in Brabant (met Oisterwijk en ander dorpen van DKM) (2482)
- Klooster Nazareth Oirschot (incl. klooster Catharinenberg)
Van Slotklooster tot Actieve congregatie (3517)
- Vroomheid in Veelvoud.
Geschiedenis van de Franciscanessen van Oirschot 1797-1997 (3517A)
- Unentse Biografieën 3 - Annie Schoonus 1931-1992, Operazangers (buitenland) en Professor für Gesang Hamburg (6051)
Unentse Biografieën 4 - Leo Bäumlner 1925-2008, Beeldhouwer wangen kerkbanken
Udenhoutse St. Lambertuskerk (6052)
- Bakkersambacht en bakkersfamilies in Udenhout door Henk Haen (5590)

Daarnaast zijn de volgende voorwerpen te noemen:

De zusters van de Catharinenberg gaan Oisterwijk verlaten en via Karin van den Heuvel ontvingen we een mooie pop gekleed in kloosterkleding en een priestertoog met onderkleed.

WEBSITE BRABANTS HEEM

De Stichting Brabants Heem de overkoepelende heemkunde-organisatie van 123 Brabantse Heemkundekringen met samen meer dan 33.000 leden heeft op haar website een rubriek Educatie in het leven geroepen. Die vestigt de aandacht op activiteiten bij heemkundekringen waar anderen inspiratie van zouden kunnen opdoen. Van onze kring vinden we daar onder meer de wijze waarop bij ons de bidprentjescollectie vorm wordt gegeven, ons tijdschrift en de stadsgidsen, daarnaast bijvoorbeeld ook de WIKI-Udenhout. Een bezoekje waard: www.brabantsheem.nl

NIEUWS VAN HET REGIONAAL ARCHIEF TILBURG: NIEUWE SCANS BURGERLIJKE STAND

In de afgelopen maanden zijn er weer scans van registers van de Burgerlijke Stand van diverse gemeenten op de website geplaatst .

Het betreft:

Gemeente Moergestel: Huwelijksregisters: 1915 t/m 1942

Gemeente Oisterwijk: Huwelijksregisters: 1921 t/m 1942

Gemeente Oosterhout Geboorteregisters: 1902 t/m 1916, Huwelijksregisters: 1933 t/m 1942
Overlijdensregisters: 1960 t/m 1964

Achter de schermen wordt er door vrijwilligers hard gewerkt om alle namen in de database te krijgen. Op dit moment zal dus in de meeste gevallen een zoekopdracht nog geen resultaat uit deze registers geven.

Maar je kan zelf de boeken inzien via *Zoek een persoon / Zoek in registers* en daar aangeven welk register je wil zien. Daarna kom je bij de digitale beelden door het op de naam van het register te klikken. Achterin ieder register zit tenslotte een index, waardoor je snel bij de juiste akte komt.

WIE WEET WIE DIT ZIJN?

De Brabantse schilder Reinier Pijnenburg portretteerde tijdens zijn werkzame leven vele Brabanders. Zo ook de twee markante personen die u op onderstaande afbeeldingen ziet. Het betreft gildebroeders uit Moergestel. De man rechts draagt een rode sjerp en rode veren op zijn hoed.

Als u er meer over kunt vertellen, wilt u dan contact opnemen met Anton van Dorp:

avandorp@scarlet.nl of 013-5334278.

DAG VAN DE BRABANTSE VOLKSCULTUUR: BIER EN BIERBROUWEN IN ONZE CONTREIEN 20 OKTOBER 2018

Locatie: Hof van Solms, Koestraat 16, 5688 AH Oirschot

PROGRAMMA

- 10.00: Ontvangst van de deelnemers met koffie, thee
- 10.20: Ontvangst door de dagvoorzitter
- 10.30-11.10: Lennert Vissers: geschiedenis van het bier door de eeuwen heen, met uitstapjes naar het Vlaamse bier
- 11.15-11.55: Roel Mulder: auteur van 'Verloren bieren in Nederland' over de verschillen in biercultuur tussen Nederland en België
- 12.00-12.40: Theo Cuijpers: opkomst en ondergang van de Tilburgse brouwerij De Posthoorn
- 12.45-13.30: Lunch
- 13.45: Start rondleiding door Brouwerij De Kroon met degustatie
- 14.45-15.00: Wandeling over Markt naar Museum de Vier Quartieren, museum voor volkscultuur
- 15.00-16.00: Rondleiding door Museum en Petrus Bandenkerk
- 16.00: Afsluiting en naborrelen

Brabant en bier hebben een lange gezamenlijke geschiedenis. Al in de middeleeuwen waren hier veel brouwerijen. Lange tijd veranderde er weinig in de manier van brouwen. Een grote ommezwaai kwam er in de 19de eeuw door de introductie van koelmachines. Kleine dorpsbrouwers die de overstap naar de koelmachine en het ondergistend bier niet konden maken, verdwenen. Uiteindelijk bleven in Noord-Brabant vier brouwerijen over: Bavaria, Dommelsch, Budels en de Trappisten.

In België konden de traditionele bieren zich beter handhaven en zo bleef de variatie in bieren lange tijd veel groter dan in Brabant. Noord-Brabant is bezig met een inhaalslag. Veel kleine brouwerijen hebben hun entree gemaakt op de biermarkt en zorgen nu voor een variatie in aanbod, waar je vroeger voor naar België moest.

Vorig jaar was de dag in Valkenswaard waar gekeken werd naar het roken en naar de enorme sigarenproductie die er was in de Kempen. Vanwege het thema van dit jaar werken we samen met Heemkunde Gouw Antwerpen, de koepel van de heemkundekringen in de provincie Antwerpen. De leden van die kringen zijn van harte uitgenodigd, en misschien dat onder het genot van een goed glas we een nieuwe start kunnen maken voor de samenwerking tussen Noord en Zuid.

Deze dag wordt in samenwerking met Heemkunde Gouw Antwerpen georganiseerd door het Samenwerkingsverband Volkscultuur. Hierin nemen deel Erfgoed Brabant, Brabants Heem en de HVB.

De kosten bedragen € 30,00 voor leden van heemkundekringen (NL en B) en de HVB en hun partner en € 35,00 voor alle anderen. Als u wilt deelnemen aan het diner wordt dit bedrag p.p. verhoogd met € 19, 95. Stuur een mail met naam, lid van of geen lid van heemkundekring of HVB, aantal personen, wel of niet deelnemen aan diner aan info@erfgoedbrabant.nl ovv Dag van de Volkscultuur.

Aanmelden uiterlijk 13 oktober. U ontvangt een rekening die u voor 20 oktober moet voldoen

DE ERFGOEDBRABANTACADEMIE

De Erfgoed Brabant Academie, onderdeel van Erfgoed Brabant, biedt scholing en deskundigheidsbevordering aan leerkrachten en mensen die werkzaam zijn in het Brabantse erfgoedveld. Zij organiseert daarvoor netwerkbijeenkomsten en cursussen en verzamelen, ontsluiten en ontwikkelen erfgoedkennis.

Alle activiteiten van de Erfgoed Brabant Academie zijn vanaf nu te vinden op de nieuwe overzichtelijke website: www.erfgoedbrabantacademie.nl. Kom alles te weten over thema's als digitalisering, financiering, publiek en presentatie, beleid en organisatie.

Speciaal voor leerkrachten staat er op de website lesmateriaal, cursussen en workshops en informatie over erfgoededucatie, maar er is ook een uitgebreid cursusaanbod voor het erfgoedveld. Hoe vindt en bindt u vrijwilligers voor uw erfgoedinstelling? In 'Van rondleiden naar begeleiden' krijgt u meer inzicht in het omgaan met de jonge bezoekers van uw instelling en leert u leeftijdsadequaate te communiceren. En dat is nog maar een kleine greep uit het uitgebreide aanbod.

Lees ook alles over de leerstoelen 'Diversiteit in Taal en Cultuur' en 'Cultuur in Brabant'.

Een agenda vol met interessante erfgoedactiviteiten maakt de site compleet.